



Työeläkelaitoksille

## MUUTOS VASTUUNJAKOPERUSTEISIIN

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on 2.8.1990 vahvistanut liitteenä olevan muutoksen vastuunjakoperusteisiin.

Uudet perhe-eläkesäännökset tulivat voimaan 1.7.1990 lukien. Perhe-eläkeuudistuksen yhteydessä vastuunjakoa koskevia säädöksiä ei muutettu, joten perhe-eläkkeiden vastuunjako säilyy periaatteiltaan entisellään. Vastuunjakoperusteiden mukaan perhe-eläkkeen rahastoitu osa on edelleenkin eläkkeen alkumäärän suuruinen.

Voimassaoleviin vastuunjakoperusteisiin on vahvistettu kuitenkin eräitä tarkennuksia, jotka koskevat rahastoidun osan muutostilanteita. Jos eläke myöhemmin uuden yhteensovituksen tai eläkesovituksen johdosta pienenee alle rahastoidun osan määrän, on eläke kokonaan rahastoitua osaa kunnes se indeksikorotusten myötä nousee alkuperäiselle tasolle. Myös työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeiden rahastoidun osan määrittelyä on tarkennettu vastaavasti.

Jos perhe-eläkkeen edunsaajien lukumäärä muuttuu, muutetaan eläkkeen rahastoitua osaa yhteensovittujen mutta eläkesovittamattomien eläkkeiden suhteessa.

Edellä esitetyt tarkennukset sisältyivät aikaisemmin ainoastaan Eläketurvakeskuksen antamaan vastuunjakoperusteiden soveltamisyleiskirjeeseen.

Uusien perhe-eläkesäännösten mukaan voidaan uudelleenavioitumisen johdosta lakkautettua leskeneläkettä alkaa maksaa uudelleen. Maksettu kertasuoritus peritään takaisin leskeneläkettä vähentämällä. Näin vähennyksessä leskeneläkkeessä on sama suhteellinen osuus rahastoitua osaa kuin alkuperäisessä leskeneläkkeessä.

Kertasuorituksia koskeva liite on saatettu vastaanottaa uusia perhe-eläkesäännöksiä.



VA/Ryynänen

22.8.1990

Vastuunjakoperusteiden muutosta sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1990 toimitettavassa vastuunjaossa perhe-eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on sattunut 30.6.1990 jälkeen sekä sellaisiin työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläkkeisiin, joissa uusi yhteensovitus suoritetaan 30.6.1990 jälkeen.

## ELÄKETURVAKESKUS

  
Marcti Hännikäinen

  
Hillevi Mannonen

LIITE

Muutos vastuunjakoperusteisiin

## MUUTOS VASTUUNJAKOPERUSTEISIIN

- - - - -

## VASTUUNJAKOPERUSTEIDEN OSA I

- - - - -

## I.2.2.1. Työkyvyttömyyseläkkeen rahastoitu osa

- - - - -

Jos työkyvyttömyyseläkkeeseen suoritetaan uusi yhtäensovitus, eläkkeen rahastoitu osa ei muutu. Jos maksettava eläke on pienempi kuin eläkkeen rahastoitu osa, on eläke kokonaan rahastoitua osaa.

Jos työkyvyttömyyseläke muuttuu osaeläkkeestä täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi tai päinvas-  
toin, muutetaan eläkkeen rahastoitua osaa samassa suhteessa kuin ilman lapsikorotusta laskettu eläke muuttuu edellä mainitun syyn johdosta.

- - - - -

## I.2.2.2. Työttömyyseläkkeen rahastoitu osa

- - - - -

Jos työttömyyseläkkeeseen suoritetaan uusi yhtäensovitus, eläkkeen rahastoitu osa ei muutu. Jos maksettava eläke on pienempi kuin eläkkeen rahastoitu osa, on eläke kokonaan rahastoitua osaa.

## I.2.2.3. Perhe - eläkkeen rahastoitu osa

Sellaisen perhe-eläkkeen, jossa edunjättäjä on kuollut 31.12.1970 jälkeen ja TEL:n, LEL:n tai TaEL:n mukaan on eläkkeeseen oikeuttavana otettu huomioon eläkeikään jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio, rahastoitu osa on eläkkeen alkamisajankohtaa vastaava määrä.

Jos tällainen perhe-eläke on myönnetty työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen jatkona, käytetään alkamisajankohtana työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen alkamisajankohtaa. Jos työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen jatkona myönnettyä perhe-eläkettä suoritetaan ensimmäisen kerran vuodelta 1982 tai myöhemmältä ajalta, on eläkkeen rahastoitu osa kuitenkin perhe-eläkkeen alkamisajankohtaa vastaava määrä muunnettuna TEL-indeksillä työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen eläketapahtuman satumista seuraavan kuukauden alkuun.

Jos edunjättäjä kuollessaan sai rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä säädetyssä laissa tarkoitettua eläkettä, on perhe-eläkkeen rahastoitu osa perhe-eläkkeen alkamisajankohtaa vastaava määrä muunnettuna TEL-indeksillä rintamaveteraanien varhaiseläkkeen alkamisajankohtaan.

Perhe-eläkkeessä ei ole rahastoitua osaa sitä seuraavan kuukauden alusta lukien, jona edunjättäjä olisi täyttänyt eläkeiän.

Perhe-eläkkeessä ei ole rahastoitua osaa myöskään silloin, jos eläkkeen perusteena olevassa työkyvyttömyyseläkkeessä on TEL:n mukaan otettu huomioon eläkeikään jäljellä oleva aika ja eläketapahtuma on sattunut vuonna 1980 tai myöhemmin edunjättäjän 63 vuoden iän täyttämivuoden jälkeen

eikä edunjättäjällä ole ennen eläketapahtuman sattumista sanotun iän täyttämivuonna tai sen jälkeen ollut yhdenjaksoisesti vähintään neljää kuukautta kestänyttä työsuhdetta, tai jos eläketapahtuma on sattunut vuonna 1989 tai myöhemmin, vähintään kuutta kuukautta kestänyttä työsuhdetta. Jos perhe-eläke on myönnetty työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen jatkona, käytetään eläketapahtuman sattumisajankohtana työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen eläketapahtuman sattumisajankohtaa.

Jos edunsaajien lukumäärän pysyessä ennallaan perhe-eläkkeeseen suoritetaan uusi eläkesovitus tai uusi yhteensovitus, eläkkeen rahastoitu osa ei muutu. Jos maksettava eläke on pienempi kuin eläkkeen rahastoitu osa, on eläke kokonaan rahastoitua osaa.

Perhe-eläkkeen edunsaajien lukumäärän muuttuessa eläkkeen rahastoitua osaa muutetaan samassa suhteessa kuin yhteensovitettu ja eläkesovittamaton perhe-eläke muuttuu.

Perhe-eläkkeen rahastoitu osa jaetaan edunsaajien kesken samassa suhteessa kuin maksettava eläke.

Jos TEL 4 b §:n 2 momentin mukaisesti aletaan lakkautettua leskeneläkettä maksaa uudelleen, on leskeneläkkeen rahastoitu osa samansuuruinen kuin lakkautetun leskeneläkkeen rahastoitu osa ottaen kuitenkin huomioon edunsaajien lukumäärässä mahdollisesti tapahtuneet muutokset. Jos leskeneläkettä vähennetään TEL 4 b §:n 4 momentin mukaisesti, on vähennyksessä sama suhteellinen osuus rahastoitua osaa kuin vähentämättömässä eläkkeessä.

Jos perhe-eläke on oikaistu TEL 15 b §:n tai LEL 10 b §:n perusteella, eläketapahtuma on sattunut aikaisemmin kuin eläkejärjestelyn oikaisuvuotta edeltäneenä vuonna ja eläkepäättös on annettu ennen oikaisuhetkeä, on perhe-eläkkeen rahastoitu osa entisen lain mukaisesti laskettu eläkkeen rahastoitu osa.

#### Voimaantulo

Muutosta sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1990 toimitettavassa vastuunjaossa perhe-eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on sattunut 30.6.1990 jälkeen sekä sellaisiin työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläkkeisiin, joissa uusi yhteensovitus suoritetaan 30.6.1990 jälkeen.

## HYVITETTÄVÄN OSAN MÄÄRÄÄMINEN KERTA- JA PÄÄOMA-ARVOSUORITUKSISTA

- - - - -

## 2. Perusturvan mukaiset perhe-eläkkeet

- - - - -

TEL:n, LEL:n ja TaEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuva TEL 4 b §:n 3 momentin perusteella ennen 1.7.1990 kuolleen edunjättäjän leskelle uudelleenavioitumisen seurauksena maksettava kahden vuoden kertasuoritus jaetaan rahastoituun osaan ja osaan  $E_V^b$ . Rahastoitu osa lasketaan ottamalla kertasuorituksesta sama suhteellinen osuus kuin vastaavassa perhe-eläkkeessä on rahastoitua osaa. Jos kuitenkin hetkellä, josta alkaen mainittu kertasuoritus tulee maksettavaksi, on edunjättäjän eläkeikään aikaa vähemmän kuin kaksi vuotta, kerrotaan saatu kertasuorituksen rahastoitu osa niin monella 24:s osalla kuin edunjättäjän eläkeikään on jäljellä täysiä kuukausia. Loppuosa kertasuorituksesta on osaa  $E_V^b$ .

Vastaavalla tavalla jaetaan TEL:n, LEL:n ja TaEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuva TEL 4 b §:n 4 momentin perusteella 1.7.1990 tai sen jälkeen kuolleen edunjättäjän leskelle uudelleen avioitumisen seurauksena maksettava kolmen vuoden kertasuoritus rahastoituun osaan ja osaan  $E_V^b$ . Mikäli edunjättäjän eläkeikään on aikaa vähemmän kuin kolme vuotta, kerrotaan kertasuorituksen rahastoitu osa niin monella 36:s osalla kuin edunjättäjän eläkeikään on jäljellä täysiä kuukausia. Loppuosa kertasuorituksesta on osaa  $E_V^b$ .

LIITE

Kertasuorituksen rahastoitu osa jaetaan eläkelaitoksen itsensä vastattavaan osaan ja määrätyn toisen eläkelaitoksen vastattavaan osaan samassa suhteessa kuin eläkkeen rahastoitu osa jakautuu näihin osiin kertasuorituksen määräytymisajankohtana.

YEL:n ja MYEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvasta perusturvan mukaisesta perhe-eläkkeestä maksetun kertasuorituksen YEL-osa kuuluu osaan EY<sub>V</sub> ja MYEL-osa Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kustannettaviin eläkkeisiin.